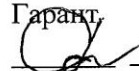

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин
(№ 605)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант

 М. Г. Безпарточний

« 31 » серпня 2021 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Світова економіка (поглиблений курс)

(назва навчальної дисципліни)

Галузі знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальності: 051 Економіка

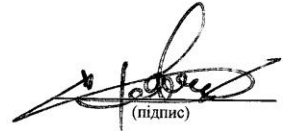
Освітні програми: Світова економіка

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

Готувач: Ревенко Д. С., д.е.н., доц.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин (№ 605)

Протокол № 2 від «30» серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д.е.н., проф.
(науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

І. О. Давидова
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентів В. Д. Д.

(підпис)

В. С. Воробейко
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Ревенко Даніїл Сергійович, доктор економічних наук, доцент. З 2008 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- економіка підприємства;
- проєктний аналіз;
- міжнародна економічна діяльність України;
- світова економіка.

Напрями наукових досліджень: моделювання системних характеристик соціально-економічних систем, моделювання інноваційного розвитку соціально-економічних систем, економічна безпека підприємства.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1 семестр.

Обсяг дисципліни:

4 кредити ЄКТС (120 годин), у тому числі аудиторних – 32 годин, самостійної роботи здобувачів – 88 години.

Форми здобуття освіти

Денна, дистанційна, дуальна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – модульний контроль, іспит.

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – політична економія, мікроекономіка, макроекономіка, економіка праці, статистика, економічний аналіз.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – економічна діагностика.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Метою – є формування системи знань та практичних навичок з світової економіки, умов, форм, методів та основного інструментарію світової економічної діяльності, механізму участі окремої країни на світовому ринку товарів та послуг.

Завдання

Вивчення дисципліни «Світова економіка» є - вивчення сутності і тенденцій інтернаціоналізації економіки, форм, методів, суб'єктів і рівнів міжнародної економічної діяльності, принципів і середовища її розвитку,

практики здійснення та механізмів регулювання; набуття вмінь аналізувати й оцінювати світогосподарські явища та процеси у контексті національних інтересів України.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

- Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень;

- Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки;

- Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання** і він буде:

- Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності;

- Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень;

- Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань;

- Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів;

- Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики;

- Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень;

- Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Формування світового господарства.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-3 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Теоретичні основи розвитку світової економіки. Світова економіка як наукове поняття. Її склад та пропорції розвитку. Закони, закономірності, принципи розвитку й розміщення світової економіки. Структура світового господарства. Циклічність економічного розвитку. Система національних рахунків. Етапи становлення і розвитку світової економіки. Виникнення глобальної економіки. Головні риси глобальної економіки. Глобальна економіка як якісно новий етап розвитку світового господарства. Складові елементи глобальної економіки. Основні визначення, терміни, поняття.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9-11 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 2. Ресурсний потенціал світової економіки.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-3 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Економічні ресурси як складові елементи виробничого потенціалу. Роль мінеральної сировини в глобальній економіці. Технологічні та інформаційні ресурси. Трудові ресурси глобальної економіки. . Фінансово-кредитні ресурси сучасного світу. Основні визначення, терміни, поняття.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9-11 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 3. Структуризація світової економіки.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-3 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Структуризація світової економіки та її критерії. Систематизація країн за економічною ознакою. Галузева структура світової економіки та тенденції її розвитку. Глобальні міжгалузеві системи промисловості. Функціональна структура глобальної економіки та її елементи.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9-11 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 4. Транснаціоналізація і глобальна трансформація світової економіки.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-3 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Транснаціоналізація як форма глобальної трансформації світової економіки. Критерії визначення та еволюція ТНК. Види міжнародних корпорацій. Модель ТНК. Сутність транснаціоналізації. Організаційна

структура ТНК. Конкурентні переваги ТНК. Стратегічні альянси ТНК. Транскордонні злиття і поглинання. ТНК як суб'єкт глобальної економіки. Масштаби діяльності ТНК. Проблеми і суперечності посилення ролі ТНК.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9-11 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Модуль 2.

Змістовний модуль 2.

Тема 5. Економіка розвинених країн світу.

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-4 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Загальна характеристика економіки розвинених країн світу. Моделі та динаміка економічного розвитку розвинених країн. Особливості економічного розвитку країн-членів організації розвитку. Економічна система країн ОЕСР. Сучасні пріоритети економічної політики найбільш розвинених країн світу.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9-11 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 6. Країни, що розвиваються, у глобальній економіці.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-4 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Загальна характеристика економіки країн, що розвиваються. Типологія країн, що розвиваються. Соціально-економічна структура економіки країн, що розвиваються. Моделі та динаміка економічного розвитку країн, що розвиваються. Чинники економічного розвитку та інтегрованість у світову економіку країн, що розвиваються. Ключові проблеми країн, що розвиваються. Індустріалізація країн, що розвиваються. Економіка найменш розвинених країн (НРК). Загальна характеристика економіки. Тенденції та проблеми ринкового реформування.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9-11 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.
Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 7. Нові індустріальні країни у всесвітньому господарстві.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-4 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

«Нові індустріальні країни» : місце у світовій економіці. Загальна характеристика «нових індустріальних країн». Чинники економічного зростання. Специфіка та динаміка економічного розвитку. Регіональні особливості «нових індустріальних країн». НІК «першої хвилі». НІК «другої хвилі». НІК «третьої хвилі». НІК «четвертої хвилі».

Стратегія соціального розвитку проекту.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9-11 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.
Оформлення матеріалів практичних робіт.

Тема 8. Економіка перехідних суспільств.

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2-4 години.*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*

Загальна характеристика економіки країн з перехідною економікою. Основні напрями та моделі системних ринкових перетворень. Місце країн з перехідними економіками у світовій економіці. Загальна характеристика країн Центральної та Східної Європи. Загальна характеристика країн, що виникли внаслідок розпаду радянського союзу. Китай як найбільш ефективно перехідне суспільство та його характеристика.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9-11 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.
Оформлення матеріалів практичних робіт.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*
- *Обов'язкові предмети та засоби: відсутні.*
- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Індивідуальні завдання

Виконання розрахункової роботи (РР), передбаченої навчальним планом, відповідно до варіанту.

6. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), письмовий модульний контроль (тестування за розділами курсу), підсумковий контроль у вигляді захисту індивідуального завдання (РР) та семестровий контроль (іспит).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
<i>Змістовний модуль 1</i>			
Виконання і захист практичних робіт	0...4	5	0...20
Модульний контроль	0...25	1	0...25
<i>Змістовний модуль 2</i>			
Виконання і захист практичних робіт	0...4	5	0...20
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Виконання і захист РГР (РР, РК)	0...10	1	0...10
<i>За семестр</i>			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних питань і однієї практичної задачі. Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання – 30 балів, за практичне – 40.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань та умінь. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи та домашні завдання. Вміти самостійно

давати характеристику капіталу підприємства, трудовим ресурсам, витратам, рентабельності.

Добре (75-89) – твердо мати мінімум знань, виконати усі завдання. Показати вміння виконувати та захищати всі лабораторні роботи в обумовлений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, які запропоновано у роботах.

Відмінно (90-100) – здати всі контрольні точки з оцінкою «відмінно». Досконально знати всі теми та уміти застосовувати їх.

9. Політика навчального курсу

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

http://library.khai.edu/library/fulltexts/doc/_01A_Svitova.pdf

Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:

<https://mentor.khai.edu/course/>

11. Рекомендована література

1. Глобальна торгова система: розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ: Монографія / Кер. авт. кол. і наук. ред. Т. М. Циганкова. - К.: КНЕУ, 2007. - 660 с.

2. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини: нав. посіб./В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. - 9 стер. вид.-К.: Знання, 2013. - 469 с.

3. Міжнародні економічні відносини .Навч. посібник /За ред. Ю.Г. Козака, - К. Центр учбової літератури, 2012.- 400 с.

4. Михасюк І., Шайовська А К. Міжнародна економіка :монографічний навчальний посібник/ І. Михасюк, К. Шайовська. - Львів: Апріорі, 2014. - 252 с.

5. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія / Кол. авт.: За ред. Я. Б. Олійника, Б. П. Яценка, В. К. Бабарицької. - К.: Вид.-полігр. центр "Київ. ун-т", 2004. – 145 с.